

melse foreslås der først givet undervisningsministeren bemyndigelse til i tilfælde, hvor undervisningen i det 8. skoleår i hovedskolen gennemføres ved centralisering, at forhøje tilskuddet til et skolelokale med inventar til indtil det dobbelte. Da afbetalings- og forrentningstilskuddet til et klasseværelse efter den allerede gældende lovregel ydes i forhold til et beløb på ikke over 9 500 kr., vil tilskuddet efter den foreslåede nye regel kunne ydes i forhold til et beløb på indtil 19 000 kr. Man anser en sådan forbedring af de gældende tilskudsregler på dette specielle område for at ville være et væsentligt incitament for kommunerne til at samarbejde om indretning af hovedskoleundervisning for 8. skoleår, således at særligt børn fra mindre eller tyndt befolkede landkommuner kan få forbedrede muligheder for at deltage i denne undervisning.

Dernæst foreslås der givet hjemmel for at yde tilskud fra staten til afbetaling og forrentning af lån, som optages til tilvejebringelse af lokaler til realafdeling i kommuner eller skoleforbund, hvor der ikke hidtil har været kommunal eksamenskole, således at tilskud kan ydes i forhold til højst 9 500 kr. til hvert klasselokale med inventar og højst 10 000 kr. til et lokale til undervisning i naturlære med inventar. De nævnte maksimumsbeløb er de samme, som ifølge de allerede gældende regler er fastsat for henholdsvis almindelige klasseværelser og for faglokaler. Denne bestemmelse vil ligesom den foran omhandlede få sin særlige betydning for landkommunerne, idet alle købstadkommuner i forvejen har indrettet eksamenskole. Bestemmelsen vil således være i god overensstemmelse med et af hovedformålene med nærværende lovforslag, nemlig det at skabe lige så gode muligheder for børnene på landet, som børnene i byerne har.

Den foreslåede ændring af stk. 2 er en følge af, at lov nr. 312 af 4. juli 1942 om ungdomsskoler for den ufaglærte ungdom er afløst af lov nr. 219 af 11. juni 1954 om ungdomsundervisning m. v.

Ifølge den gældende lovbestemmelse i folkeskolelovens § 63, stk. 6 er det en betingelse for opnåelse af de allerede hjemlede forrentnings- og afbetalings-tilskud, at planer og tegninger til det pågældende byggearbejde er indsendt til skoledirektionen til godkendelse inden 1. april 1953 (for købstadkommunernes vedkommende, at byrådets endelige godkendelse af planerne og tegningerne har fundet sted inden denne dato), og at arbejdet er fuldført, så det står rede til brug senest 1. april 1958.

Ved den nu foreslåede ændrede affattelse af denne bestemmelse foreslås fastsættelsen af de fornødne frister overladt til undervisningsministeren efter

forhandling med folketingets finansudvalg. Det følger af sagens natur, at fristerne ikke kan være de samme for de tilskud, som der nu foreslås tilvejebragt hjemmel for at yde, som for de tilskud, som der allerede i gældende lov er hjemmel for at yde.

Til § 48.

Ved lov nr. 263 af 27. maj 1950 blev der som et nyt led indføjet en sålydende bestemmelse i folkeskolelovens § 64, stk. 2: „Undervisningsministeren er bemyndiget til for kommuner, der ønsker at iværksætte et forsøgsarbejde inden for folkeskolen, at godkende sådanne hertil sigtende afvigelser fra de i denne lovs afsnit II og III, jfr. afsnit IV, indeholdte bestemmelser angående folkeskolens ordning og undervisningens ordning og omfang, som vil være forenelige med fastholdelsen af folkeskolens mål.“

Ved samme lovs § 4 blev der givet en sålydende bestemmelse: „Undervisningsministeren bemyndiges endvidere til i forsøgsøjemed at tillade, at bestemmelserne om mellemkolen i lov nr. 62 af 24. april 1903 om højere almenskoler m. v. fraviges i det omfang, hvori det kan ske uden tilsidesættelse af de mellemkolen ved nævnte lovs §§ 2 og 3, jfr. § 11, pålagte opgaver, herunder i forhold til realklassen og gymnasiet.“

Endelig blev undervisningsministeren ved lov nr. 219 af 7. juni 1952 om midlertidig ændring af almenskoleloven bemyndiget til for højere almenskoler, som måtte ønske at iværksætte et forsøgsarbejde i de 3 et-årige gymnasieklasser eller i den et-årige realklasse, at godkende sådanne hertil sigtende afvigelser fra de i almenskoleloven indeholdte bestemmelser angående undervisningens ordning, som ikke har til følge, at elevernes mulighed for at gøre brug af deres skoleuddannelse som grundlag for videregående studier eller for rettigheder i anden henseende forringes.

Selv om gennemførelsen af den i nærværende lovforslag foreslåede ændrede ordning af folkeskolen formentlig vil betyde en væsentlig mindskelse af behovet for forsøgsarbejde, der forudsætter afvigelser fra de foreslåede rammer, har man anset det for rigtigst, at der i loven fortsat findes hjemmel for, at sådant forsøgsarbejde kan finde sted med undervisningsministerens tilladelse. Ved affattelsen af den foreslåede bestemmelse herom har man holdt sig til de allerede gældende bestemmelser, således at den ændrede affattelse alene er udtryk for en tilpasning af de gældende bestemmelser til den foreslåede ændring af folkeskolens opbygning, herunder henlæggelsen af den foreslåede 3-årige realafdeling under folkeskolen.